

TALÁLT VERSEK

Szabó Lőrinc

(1900 – 1957)

MECCS A FOLYOSÓN

Tízperc, folyosó. Komor hitviták
dúltak köztünk, vérfagylaló csaták.
„Tudsz ördögül?” tört rám Gulyás Pali,
„Dante tudott!”, s kezdte a pokoli
idézetet: „Pape Satan, Pape
Satan, aleppe...” – „Sátán Ülepe,
óh Hős”, bókoltam, saját viccemet
vágynán elsütni, „mondd meg: ha lehet
görög verset fordítani, hogyan
rímelve Homérosz magyarosan?”
Pali rám fogta az Odysseát:
„Andra moj ennepe, Múza polütropon”
De: „Ronda moly ellepe, Múzsza, polip-rokon!”,
pajzsom kivédte. Nagy gyűrű diák
leste röhögve, mit hoz még a meccs,
de Nietzschén túl, Zolánál, belerecs-
csent a csengő a zord párbajba, és
ropogva rázott kezét két vitéz.

A NAGYERDŐN

A Nagyerdőn, hol most a klinikák,
a rejtekeim álltak, dús akác-
cserjék, irtások utóda: oda
húzódtam. Rút, kopasz táj volt, csupa

tönk s tövis, napvert s úttalan; de ha
átvergődtem vállmagas sűrűjén,
homoktisztás várt bent, a közepén,
meg egy belülről lugassá nyesett,
terebély bokor: zöld árnyként esett
át lombján a fény. Ott, félmeztelen,
sokszor hevertem, könyvön, verseken,
jövön tünődve, őserdőn, bolond
istennőkön, elnézve, hogy bolyong
lábam ujján a hangya, s hogy lebeg,
agancsával égnek, a tölgyesebb
erdőrész felé a szarvasbogár –
s nem szüntem örvendezni magamon,
hogyan ami tetszik, azzá változom.

A MEGSZÚNT ÉN

De ha nem látták, vagy ha szeretett,
aki látta a kényszereimet,
aki előtt nem szégyelltem magam,
az előtt sose titkoltam, hogyan
kábít, mennyire szétszed a világot:
mennyire szűkűl, szédül s hogy hal át
tudatom a tárgyakba, második
személyekbe, mily ősi-primitív
áram visz, sodor ma is, éppen úgy,
mint amikor még sárkány, szél, vasút
voltam, vagy, később, napfényes határ,
tücsökdal, csillag és szarvasbogár,
minden, ami megtetszett – az előtt
ma se titok, hányszor szétrepülök
a semmibe – merevül a szemem,
szívem lassul – és üres testemen
hogyan zúg át oly istenek gyönyöre,
akiknek a Megszűnt Én a neve.

GOMBÁK

Árnyhideg gombák, karcsúk, csupaszok,
holdfény vegyészai, bűdös nyirok
nyálkáiból, rovarok, levelek
dögeiből kelő kísértetek,
siron túliak, sápadtak: milyen
borzongás vagytok, milyen gyötrelem
üzenetei? A parazita
léleknek mily lidércmozdulata
az anyag felé? Hullahidegek,
szívem mozdul s érzi jelképetek,
mint magát érzi, élő áramot,
mint tegnaptól lüktető holnapot,
mint rend parancsát a romok felett,
mint tiszta formát torz mocsok felett,
mint a titkot, mely épít, takarít,
mint nők porcellánszép vonalait,
mint örök vigaszt, hogy, gyilkolva, már
szerkeszti virágait a halál.